

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Αθήνα, 22.08.2023

Α.Π. : 1246

Προς: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Α.Κ.Ε.

Ταχ. Δ/ση: Λ. Αμαλίας 14, Τ.Κ. 105 57, Αθήνα
Πληροφορίες: Α. Τσακύρη
Τηλ.: 210 3736140
Email: koinouvouleytikos@mintour.gr

Κοιν.: 1. Βουλευτή κ. Μάνο Κόνσολα
2. Υπουργείο Οικονομικών - Γρ. Υπουργού
3. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας -
Γρ. Υπουργού
4. Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και
Πολιτικής Προστασίας - Γρ. Υπουργού
5. Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής
Πολιτικής - Γρ. Υπουργού

Θέμα: Απάντηση στην με Α.Π. 278/28.07.2023 Ερώτηση

Σχετικά με την εν θέματι Ερώτηση, που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής της Κ.Ο. της Νέας Δημοκρατίας κ. Μάνος Κόνσολας, σας γνωρίζουμε τα εξής για τα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Τουρισμού:

Η **στρατηγική** του Υπουργείου Τουρισμού έγκειται στην ανάδειξη της Ελλάδας σε προορισμό μοναδικών και πολυθεματικών εμπειριών, που προσφέρει διαφοροποιημένο τουριστικό προϊόν και υψηλού επιπέδου υπηρεσίες καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, με οριζόντιο άξονα τη βιωσιμότητα. Άλλωστε, η στροφή του παγκόσμιου τουριστικού κλάδου (μεταφορές, διαμονή, διαχείριση προορισμών) στη βιωσιμότητα συνιστά σύγχρονη κοινωνική και ταξιδιωτική επιταγή, την οποία επιβάλλει και η εντεινόμενη κλιματική αλλαγή. Παράλληλα, διαφαίνεται ότι η βιώσιμη διαχείριση των προορισμών αλλά και των τουριστικών επιχειρήσεων συνιστά ολοένα και σημαντικότερο κριτήριο επιλογής προορισμών για τους σύγχρονους ταξιδιώτες ενώ ταυτόχρονα αναδεικνύονται οι έννοιες του υπεύθυνου τουρισμού και του υπεύθυνου τουρίστα. Σε αυτό το πλαίσιο, το Υπουργείο Τουρισμού βρίσκεται σε στενή συνεργασία με τις Περιφέρειες, ώστε να καθίσταται δυνατή η σύνδεση της εθνικής τουριστικής στρατηγικής με τις περιφερειακές αναπτυξιακές πολιτικές. Ήδη η Υπουργός Τουρισμού, κατά τη διάρκεια του πρώτου Περιφερειακού Συμβουλίου Τουρισμού στις 04.07.2023, τόνισε την ανάγκη για ορθολογική και ισόρροπη τουριστική ανάπτυξη, με σεβασμό στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε Περιφέρειας.

Υπό αυτό το πρίσμα, το Υπουργείο Τουρισμού έχει εντάξει στο **Ετήσιο Σχέδιο Δράσης** του τόσο για το έτος 2022 όσο και για το 2023 ειδικό στόχο για την προώθηση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης. Στον στόχο αυτόν περιλαμβάνονται έργα που στοχεύουν στην καθιέρωση και υλοποίηση μιας εθνικής στρατηγικής βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης, στην ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης - διαχείρισης των επιμέρους τουριστικών προορισμών αλλά και στην μέτρηση των μεγεθών της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης. Παράλληλα έχει

ενταχθεί στόχος για τη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος, στο πλαίσιο του οποίου προβλέπεται μια σειρά έργων για την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού που διαφοροποιούν και εμπλουτίζουν το χαρτοφυλάκιο της τουριστικής προσφοράς της χώρας, οδηγώντας στην καλύτερη διάχυση των επισκεπτών και του οικονομικού αποτελέσματος, με απώτερο στόχο την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη και την άμβλυνση εποχικότητας. Ενδεικτικά αναφέρονται τα έργα για την ανάπτυξη και προώθηση του αγροτουρισμού και της γαστρονομίας, του ορεινού τουρισμού, του τουρισμού υγείας και ευεξίας και του καταδυτικού τουρισμού, τα οποία μάλιστα έχουν ενταχθεί προς χρηματοδότηση στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Ειδικότερα, και σε ό,τι αφορά τον στόχο για την προώθηση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης, στο πλαίσιο του έργου **“Δημιουργία Οργανισμών Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμών (DMMOs) και ανάπτυξη και λειτουργία Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας και ιστοσελίδας (site) Παρατηρητηρίου για τις ανάγκες του Υπουργείου Τουρισμού”**, το οποίο αποτελεί έργο συνολικού προϋπολογισμού πάνω από 16 εκ. € και έχει ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Subproject 1 της Δράσης 16931 «Τουριστική Ανάπτυξη»), προβλέπεται η σύσταση και λειτουργία **Οργανισμών Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμών** (Destination Management and Marketing Organizations – DMMOs) σε συνέχεια της θεσμοθέτησής τους με το ν. 4875/2021. Πρόκειται για ένα σύγχρονο πλαίσιο διακυβέρνησης που στοχεύει να αποτελέσει εργαλείο για τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό και την υλοποίηση μακροπρόθεσμης τουριστικής στρατηγικής στους προορισμούς. Παράλληλα, στο πλαίσιο του ως άνω έργου περιλαμβάνεται η ενεργοποίηση των προβλεπόμενων από τον ίδιο ως άνω νόμο **Παρατηρητηρίων Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης**, ώστε να καθίστανται διαθέσιμα τα αναγκαία δεδομένα και στοιχεία που θα αποτελούν τη βάση για τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό των τουριστικών στρατηγικών, μέσω της επιτήρησης της πορείας των τουριστικών μεγεθών.

Με το ν. 4875/2021 προβλέφθηκε παράλληλα και η δυνατότητα σύστασης **Πρότυπων Τουριστικών Προορισμών Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης** σε περιοχές που συμβάλλουν σημαντικά στην ενίσχυση της τουριστικής εικόνας της χώρας και χρήζουν ιδιαίτερης διαχείρισης. Μεταξύ των κριτηρίων βάσει των οποίων δύναται μια περιοχή να χαρακτηριστεί ως Πρότυπος Τουριστικός Προορισμός Ολοκληρωμένης Διαχείρισης είναι τα ιδιαίτερα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής, το φυσικό και γεωμορφολογικό περιβάλλον και η δυνατότητα ανάπτυξης ειδικών μορφών τουρισμού. Μάλιστα, το Υπουργείο Τουρισμού, δυνάμει της εξουσιοδοτικής διάταξης του άρ. 11 του ως άνω νόμου, προχώρησε σε συγκρότηση διϋπουργικής Ομάδας Εργασίας με το συναρμόδιο Υπουργείο Ενέργειας και Περιβάλλοντος, ώστε να προσδιοριστούν πρόσθετα κριτήρια για το χαρακτηρισμό περιοχών ως Πρότυπων, με γνώμονα, μεταξύ άλλων, τη διασφάλιση της βιώσιμης διαχείρισης των προορισμών. Η εν λόγω Ομάδα ολοκλήρωσε πρόσφατα τις εργασίες της και αναμένεται η έκδοση της προβλεπόμενης ΚΥΑ.

Επιπρόσθετα, υπό την ομπρέλα του στόχου για τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη βρίσκονται έργα για τη μέτρηση και παρακολούθηση μεγεθών τα οποία θα διαμορφώσουν τα αναγκαία αποτελέσματα για τον τεκμηριωμένο σχεδιασμό της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης (ad hoc και περιοδικές έρευνες, μελέτες, ροές ποσοτικών δεδομένων). Σε αυτά περιλαμβάνονται η λειτουργία **Κέντρου Έρευνας και Παρακολούθησης Παράκτιου και**

Θαλάσσιου Τουρισμού στη Μεσόγειο για τη μέτρηση και παρακολούθηση του οικονομικού, κοινωνικού και περιβαλλοντικού αντίκτυπου του παράκτιου και θαλάσσιου τουρισμού στην περιοχή, σε συνέχεια της υπογραφής Μνημονίου Συνεργασίας με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού (4.6.2021). Στόχος είναι, μεταξύ άλλων, η διαμόρφωση κοινού συστήματος δεικτών μεταξύ των μεσογειακών χωρών, για τη μέτρηση και παρακολούθηση της αμφίδρομης σχέσης περιβάλλοντος και τουριστικής ανάπτυξης στους παράκτιους και νησιωτικούς μεσογειακούς προορισμούς, αλλά και η διαχείριση της επίδρασης της κλιματικής αλλαγής.

Συγκεκριμένα, το Κέντρο θα αποτελέσει μία μόνιμη δομή, η οποία:

- θα παρέχει δεδομένα για τη βιώσιμη ανάπτυξη του παράκτιου και θαλάσσιου τουρισμού,
- θα διαμορφώσει το κατάλληλο μεθοδολογικό πρότυπο για τη μέτρηση και παρακολούθηση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης,
- θα μεριμνήσει για τη διάχυση των αποτελεσμάτων της έρευνας στους εμπλεκόμενους εθνικούς εταίρους και
- θα συμβάλλει στην ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού στους παράκτιους και νησιωτικούς προορισμούς μέσα από στοχευμένες δράσεις κατάρτισης,
- θα διαμορφώσει έναν κόμβο συνεργασίας, ανταλλαγής καλών πρακτικών και τεχνογνωσίας για τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων αναφορικά με τον παράκτιο και θαλάσσιο τουρισμό.

Υπογραμμίζεται παράλληλα η σημασία του έργου της “**Αναβάθμισης των Τουριστικών Λιμένων**” (Sub 5: Upgrade of Tourist Ports της Δράσης 16931 «Τουριστική Ανάπτυξη») συνολικού προϋπολογισμού πάνω από 160 εκ., το οποίο έχει ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Αντικείμενο του έργου είναι η αναβάθμιση των υποδομών των υφιστάμενων τουριστικών λιμένων με εστίαση στην ενεργειακή/πράσινη αναβάθμιση, τη βελτίωση της προσβασιμότητας των υφιστάμενων εγκαταστάσεων και την ψηφιοποίηση των εγκαταστάσεων/υπηρεσιών των τουριστικών λιμένων.

Επίσης, με πρόσφατη νομοθετική ρύθμιση (άρθρο 42, παρ. 1 & 2 του ν. 5039/2023) συνιστάται στο Υπουργείο Τουρισμού «**Εθνικό Παρατηρητήριο Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης**». Σκοπός του Εθνικού Παρατηρητηρίου είναι, μεταξύ άλλων, η μελέτη της τουριστικής αγοράς και η παρουσίαση πορισμάτων με στόχο την υποστήριξη τεκμηριωμένων παρεμβάσεων για την εύρυθμη λειτουργία της και η πρόταση στοχευμένων μέτρων για την ανάδειξη όλων των θεματικών ενοτήτων του εγχώριου τουριστικού προϊόντος. Στο Εθνικό Παρατηρητήριο θα τηρείται δίκτυο επικοινωνίας αναφορικά με τα τουριστικά δεδομένα με φορείς του τουρισμού σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, με σκοπό την παρακολούθηση της πορείας των τουριστικών μεγεθών. Στο πλαίσιο της λειτουργίας του Εθνικού Παρατηρητηρίου Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας θα είναι ένας από τους πλέον σημαντικούς φορείς παροχής δεδομένων με την τακτική παροχή επιπρόσθετων στατιστικών στοιχείων- πέραν των δημοσιευμένων-, μεταξύ άλλων σχετικά με το ποσοστό διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) στην ατμόσφαιρα που προκαλεί ο τουριστικός τομέας, τη μέση κατανάλωση νερού, τον υπολογισμό των δεικτών που αφορούν στην κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας.

Επιπλέον, το Υπουργείο Τουρισμού βρίσκεται σε συνεργασία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στο πλαίσιο του έργου LIFE-IP AdaptInGR. Σκοπός του εν λόγω έργου είναι η ενίσχυση της εφαρμογής της **Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή** (ΕΣΠΚΑ), συμβάλλοντας με αυτό τον τρόπο- μεταξύ άλλων- στην ανάπτυξη του εθνικού συστήματος για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της προσαρμογής της Ελλάδας στην κλιματική αλλαγή. Υπό αυτό το πρίσμα, έχει αναπτυχθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, εταίρο του έργου LIFE-IP AdaptInGR, μία αρχική πρόταση συνόλου δεικτών για την παρακολούθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή του τομέα του «Τουρισμού». Το αρχικό αυτό σύνολο δεικτών για τον τομέα του «Τουρισμού» έχει δημιουργηθεί βάσει των ενδεικτικών μέτρων που περιλαμβάνονται στην ΕΣΠΚΑ. Τα μέτρα προσαρμογής της ΕΣΠΚΑ έχουν στόχο να μειώσουν τις αρνητικές επιπτώσεις και να αξιοποιήσουν τις θετικές επιπτώσεις (ευκαιρίες) της κλιματικής αλλαγής.

Περαιτέρω, η υπερσυγκέντρωση επισκεπτών και τουριστικών δραστηριοτήτων σε συγκεκριμένους τουριστικούς προορισμούς, η οποία εξαντλεί τις υποδομές, τα ενεργειακά αποθέματα και τους φυσικούς πόρους επιτάσσει τη διασπορά της τουριστικής δραστηριότητας σε όλη τη χώρα με την υιοθέτηση ενός επιστημονικά ολοκληρωμένου χωροταξικού σχεδιασμού για την ορθολογική ανάπτυξη των ανθρώπινων δραστηριοτήτων προς την κατεύθυνση της μείωσης του ενεργειακού & ανθρακικού αποτυπώματος της τουριστικής δραστηριότητας. Τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της χώρας μας ευνοούν κάτι τέτοιο. Με το νέο **Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο (ΕΧΠ) για τον Τουρισμό** σχεδιάζονται, επί του παρόντος, ολοκληρωμένες πολιτικές τουριστικής ανάπτυξης μέσω οργανωμένων υποδοχών τουριστικών δραστηριοτήτων και σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων έναντι της σημειακής χωροθέτησης τουριστικών καταλυμάτων, που αποσκοπούν, μεταξύ άλλων, στην αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής στον Τουρισμό. Σε αυτό το πλαίσιο, το Υπουργείο Τουρισμού δίνει ιδιαίτερη έμφαση στα κατωτέρω:

- Εξασφάλιση νερού: (α) συστήματα εξοικονόμησης σε καταλύματα, ειδικές τουριστικές εγκαταστάσεις και τουριστικές περιοχές (ανακύκλωση-επαναχρησιμοποίηση), (β) μεθόδους και εγκαταστάσεις εξασφάλισης επάρκειας νερού (επιφανειακά φράγματα-αφαλάτωση), (γ) ολοκληρωμένη διαχείριση υδατικών πόρων σε τοπικό-περιφερειακό επίπεδο.
- Ενέργεια: (α) συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας (ιδίως σε περιόδους αιχμής) σε τουριστικές περιοχές, (β) προδιαγραφές για νέες εγκαταστάσεις (βιοκλιματικά κτίρια, υλικά και τεχνική δόμηση), (γ) Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ήλιος, γεωθερμία κ.λπ.).
- Προστασία ακτών: (α) παρεμβάσεις προσαρμογής σε τουριστικές περιοχές που διατρέχουν κίνδυνο διάβρωσης ακτών (ρυθμίσεις – έργα), (β) ενίσχυση λιμενικών έργων - προδιαγραφές και ειδικές Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ).
- Αντιμετώπιση κρίσεων: Διαχείριση καύσωνα, πλημμύρας, δασικής πυρκαγιάς.

Περαιτέρω, το **Σχέδιο Μάρκετινγκ** για τον ελληνικό τουρισμό 2023-2024 προτείνει την εστίαση του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος σε θεματικές μορφές τουρισμού που αξιοποιούν τους μοναδικούς τουριστικούς πόρους κάθε περιοχής, ώστε να τοποθετηθεί η χώρα στη συνείδηση των δυνητικών τουριστών – καταναλωτών, ως προορισμός που σέβεται τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και αξιοποιεί την τοπική κουλτούρα και τις τοπικές

παραδόσεις ως βασικό μέρος της συνολικής τουριστικής εμπειρίας. Απώτερος στόχος είναι η στήριξη των περιφερειακών και τοπικών οικονομιών και κοινωνιών, καθώς και η αειφόρος και βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη. Ειδικότερο επικοινωνιακό στόχο αποτελεί η προβολή των ελληνικών προορισμών ως σύγχρονων και βιώσιμων προορισμών που μπορούν να προσφέρουν αυθεντικές, διαφοροποιημένες εμπειρίες εκτός του μαζικού τουρισμού (“off the beaten track”) και έχουν κοινωνική ευαισθησία για την κλιματική αλλαγή και το περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Προτεραιότητα της διαφημιστικής **προβολής** του Ε.Ο.Τ. αποτελεί η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, η προβολή μικρών, πιο άγνωστων τουριστικών προορισμών της χώρας, η χρήση διαφημιστικών δώρων και προωθητικών υλικών με γνώμονα τη βιωσιμότητα και χωρίς ίχνος πλαστικού, καθώς και η χρήση πράσινου περιπτέρου με βιώσιμα υλικά που μεταφέρεται σε κάθε τουριστική σε στην οποία συμμετέχει ο Ε.Ο.Τ., μειώνοντας το περιβαλλοντικό του αποτύπωμα. Τέλος, ενδεικτικό παράδειγμα αποτελεί η ειδική διαδικτυακή σελίδα του Ε.Ο.Τ. [Sustainable Greece](#), που έχει ως στόχο την ανάδειξη και προβολή των καλών πρακτικών αειφόρου ανάπτυξης σε ελληνικούς προορισμούς, στο πλαίσιο του βιώσιμου μετασχηματισμού του τουριστικού τομέα της χώρας.

Τέλος, επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο της **προγραμματικής περιόδου 2021-2027** το Υπουργείο Τουρισμού και ειδικότερα η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Τουρισμού (ΕΔΕΥΤ) υποβάλλει **προτάσεις** για χρηματοδότηση από τα αντίστοιχα Περιφερειακά και Τομεακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ. Όλες οι προτάσεις έχουν σχεδιαστεί με στόχο τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη των Περιφερειών και τη διαχείριση των τουριστικών προορισμών, με γνώμονα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τη φέρουσα ικανότητα κάθε περιοχής, αλλά και την ανάπτυξη ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή προορισμών. Αναφέρονται ενδεικτικά οι προτάσεις για την ποιοτική αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των τουριστικών καταλυμάτων στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου RSO1.3. «Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων» (ΕΤΠΑ), για την υλοποίηση ενεργειών για την προώθηση δράσεων δημιουργίας έξυπνων, περιβαλλοντικά φιλικών και ενεργειακά αυτόνομων προορισμών στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου RSO3.1. «Ανάπτυξη ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς, βιώσιμου και διατροφικού ΔΕΔ-Μ (ΕΤΠΑ)», καθώς και οι προτάσεις που αφορούν στην Εφαρμογή Συστήματος Διαχείρισης Προορισμού για τις 13 Περιφέρειες της χώρας, στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου RSO4.6. «Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του βιώσιμου τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία (ΕΤΠΑ)».

Ακριβές Αντίγραφο

Ανθούλα Τσακύρη
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών
Θεμάτων

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

-Γραφείο Υπουργού

-Υπηρεσία Συντονισμού

Σελίδες απάντησης: (6)

Σελίδες συνημμένων: (0)

Σύνολο Σελίδων : (6)